

Reggeli Újság

Noviszád, 1938 szeptember 15.

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSO

19. évfolyam 245. szám

Tovább folynak a prágai tárgyalások

a kormány legujabb javaslatai alapján — Németország három hónapi gyakorlatra hívta be a farsfalékosokat

Hitler hétfőn mondja el nagy beszédét Nürnbergben

Prágából jelentik: Hodzsa miniszterelnök szerdán délután fogadta Kundt és Rosche szudétánemet képviselőket, a szudétánemet párt kiküldöttjeit, akiknek átnyújtotta a kormány hivatalos javaslatát a szudétánemet kérdés megoldásáról. A két képviselő pártja nevében tiltakozást jelentett be az ellen, hogy a kormány hivatalos javaslatát a nyilvánosság elé viték, még mielőtt azt a szudétánemet párttal közölték volna.

A délutáni órákban összeült a szudétánemet párt ugynevezett tárgyalóküldöttsége és vizsgálat

alá vette a hivatalos javaslatokat. A tárgyalóküldöttség határozati-lag kimondotta, hogy tárgyalásait a kormánnyal a hivatalos javaslatok alapján a karlsbadi 8 pont szellemének megfelelő rendezés érdekében folytatni kívánja. Közben azonban megérkezett a hír Morva-Osrauban azokról a tulkapások-ról, amelyeket az ottani rendőrség szudétánemet képviselők ellen elkövetett. A tárgyalóküldöttség erre megszakította tanácskozását és elhatározta, hogy Hodzsa miniszterelnökhöz a következő közlést juttatja el:

— A szudétánemet párt tárgyalóküldöttsége arra kényszerült, hogy a tárgyalásokat a kormánnyal megszakítsa. A kormány javaslata ugyanis azt a benyomást keltheti a szudétánemet lakosság között, hogy a kormány a javaslat pontjait valóban komolyan veszi és végre is hajtja, a Morva-Osrauban történt események azonban azt bizonyítják, hogy a kormány nem ura annyira a helyzetnek, hogy a jelen pillanatban sikerrel kezdhetné meg a tárgyi tanácskozásokat és azokat nyugodt légkörben be is fejezhetné. A morva-osztrai rendőrség eljárása éles ellentétben áll a kormány javaslatának a nemzetiségi viszonyok rendezésére irányuló szándékával, minthogy itt a tennék kell a szó előtt haladnia.

▲ szudétánemet tárgyalóküldött-ről egyidejűleg Benes elnököt és ség a helyzetben beállott változás-Runciman lordot is értesítette.

Mi történt Morva-Osrauban?

Morva-Osrauban a lovasrendőrség a Kölner és May szudétánemet képviselők fogadására összegyűlt német lakosságot figyelmeztetés nélkül megrohanta, legázolta, a két képviselőt pedig lovaglóstórral megverte. May képviselő a térdén lórugástól megsebesült, arcán pedig lovaglóstórral nyomai láthatók. Hasonló eset történt Troppauban is, ahol az iskolai beiratások ügyében gyermekekkel a városházára gyülekezett szudétánemeteket verte szét arendőrség gumibotokkal, miközben számos asszonyt és gyermeket is bántalmaztak.

NEM FEDI A HIVATALOS FELFOGÁST

Londonból jelentik: A Times szerdai számának vezércikke — mint közöltük — a szudétánemet kérdés megoldása dolgában felvette azt az ötletet, hogy a szudétánemet területet esetleg a német birodalomhoz lehetne csatolni. Angol beavatott helyen a cikkkel kapcsolatban kijelentették, hogy ez a gondolat nem fedi az angol hivatalos körök felfogását.

Beavatott londoni helyről származó értesülés szerint a prágai kormány új javaslati szerdán délután érkeztek meg az angol külügyi hivatalba, ahol haladéktalanul vizsgálat alá vették. Halifax

lord, külügyminiszter, ha az általános helyzet megengedi, péntek este Genfbe utazik a Népszövetség közgyűlésére.

Varsói jelentés szerint a Népszövetség közgyűlésére Beck lengyel külügyminiszter is Genfbe utazik. Lengyel politikai körökben elterjedt hírek szerint Beck Berlinen át veszi útját. Moscicki elnök Beck külügyminisztert, valamint Sladkovszky miniszterelnököt kihallgatáson fogadta.

A FESZÜLTÉG HATÁROZOTTAN ENYHÜLT

Nürnbergből jelentik: Hitler kancellár hétfőn mondja el nagy érdeklődéssel várt külpolitikai be-

szédét. Nagy figyelmet keltett, hogy Eisenlohr prágai német követ még kedden Nürnbergbe érkezett és az illetékes tényezőknek jelentést tett a cseh kérdés állásáról. Nürnbergben úgy látják, hogy a középeurópai feszültség határozottan enyhült és nem látnak aggasztó tüneteket. Ez nyilvánult meg elsősorban Hitler keddi szövegében és ezt a Nürnbergben tartózkodó külföldi diplomaták kivétel nélkül örömmel állapították meg.

A NÜRNBERGI ÜNNEPSÉGEK

Nürnbergből jelentik: Szerdán már a kora reggeli óráktól kezdve beláthatatlan embertömeg vonult a Zeppelin-mező felé, hogy résztvegyen a birodalmi munkaszolgálat ünnepén. A díszmelyvényen jelen voltak a diplomáciai testület tagjai, a nemzeti szocialista párt egész vezetősége, a birodalmi véderő parancsnokai, a legmagasabb birodalmi és állami méltóságok és a párt meghívott vendégei.

Hitler kancellár gépkocsija 9 óra körül érkezett a Zeppelin-mezőre, ahol Hirt birodalmi vezető és Frick belügyminiszter fogadta. Hitler megérkezése után megkezdődött a birodalmi munkaszolgálat tagjainak felvonulása. Különösen nagy tetszést aratott a volt osztrák munkakörzet tagjainak elvonulása, akik az egykori császárvasadások indulójának hangjai mellett meneteltek el a díszmel-

vény előtt. Erdekes látványt nyújtott a munkaszolgálat 32 zenészszakaszának, összesen 1200 zenésznek elvonulása.

A munkaosztagos szakaszok szabályos alakulatban helyezkedtek el a Zeppelin-mezőn, majd a felvonult összesen 40.000 munkaszolgálatos tisztelgése következett. Rajtuk kívül kivonult a munkaszolgálat szervezetéhez tartozó 1600 nő is.

HITLER BESZÉDE

A tisztelgés után Hitler kancellár beszédet intézett a munkaszolgálatosokhoz. Néhány szóval megemlékezett arról az önfeláldozó és szédületes munkáról, amelyet a munkaszolgálatos osztagok végeznek, majd különös melegséggel szólt az ostmarki szervezetek megjelenéséről. Az ázó — mely a nemzeti szocialista építőmunka eszköze és egyben jelvénye is, — új területeket tesz termékenyvé és ugyanakkor biztosítja a birodalom határait. Kiemelte Hitler a munkaszolgálatnak a határvidéken végzett nagy teljesítményét, majd emlékeztette a megjelenteket erre a megoldásra: Segíts magadon, Isten is megsegít.

Hitler után a birodalmi munkaszolgálat vezetője, Hirt beszélt. Ebben a szent órában — mondotta — kötelezzük magunkat, hogy az elválaszthatatlan német közösséget fogjuk szolgálni egész életünkben, mint munkások s ha kell, mint harcosok is.

Folytatják a megbeszéléseket

A Havas-irodának a késő esti órákban kiadott jelentése szerint a morva-osztrai ügyet a prágai kormány és a szudétánemetek kiküldöttjei közti megbeszélések során rendezték. Ennek következtében közös megállapodással kimondották, hogy folytatják a megbeszéléseket.

A SZUDÉTÁNEMETEK NEM TÁRGYALHATNAK

Prágából jelentik: Hodzsa miniszterelnök szerdán este 7 óra tájban ismét fogadta a szudétánemet párt megbízottait, akik kijelentették, hogy a szudétánemetek mindaddig, amíg a kormány a morva-osztrai események ügyét nem intézte el, nincsenek abban a helyzetben, hogy a kormánnyal a nemzetiségi tárgyalásokat folytassák.

Prágai politikai körökben a morva-osztrai összetűzés ellenére sem tartják nagyon súlyosnak a helyzetet és a kilátásokat úgy ítélik meg, hogy a nemzetiségi tárgyalások folytatására előbb-utóbb sor kerülhet.

Az esti órákban egy angol őrnagy megfigyelőként Morva-Osrauba érkezett. Prágából egyébként cáfolják azt a hírt, hogy a Runciman-küldöttség elhagyta eddigi szállodai helyiségeit és az angol követségre költözött volna.

Reggeli levél

Egy európai uralkodónőről

Hollandia királynője negyven évvel ezelőtt foglalta el a trónt és fiatalokora, gyermekévei ellenére is, bájával, szívével, nemzethűségével, minden fenntartás nélküli őszinte demokráciájával, alattvalói és a világ minden népe osztatlan szeretetét, megbecsülését a lehető legrövidebb idő alatt megszerezte. Négy évtized a közönséges, földi halandó életében is nagy idő és mégis Vilma királynő négy évtizede úgy pergett le, mint valami szép álom, zavartalan boldogság, amit sem háboru, sem forradalom, az európai katalizmának egyetlen vészes eseménye sem árnyalt. Uralkodása alatt sohasem kereste a feltűnést, a szenzációt, a nagy külpolitikai eseményeket s valóban sohasem akart több lenni szorgalmas, kis népe anyjánál. Takarékos volt, mint bármelyik szerény alattvalója és udvartartása sem különbözött azoknak a nagypolgároknak háztartásánál, akik az ő boldog uralkodása alatt gazdagodtak meg. Európa közvéleménye alig tudott róla valamit is, de az angol-bur háboru befejezése óta volt benne annyi emberi részvét és személyes bátorság, hogy a legendás Krüger apót védelmébe vegye. A szerencsétlen burok évtizedekkel azelőtt kivándorolt hollandi parasztok voltak s Vilma királynő, aki a háboru alatt, fájdalomba burkolódva, zokszót sem ejtett kivándorolt fia sorsa miatt, az ősz harcosért sikra szállt. Közbenjárása sikeres volt, de sikeres volt királynői presztízse számára is. Míg is emlékezetes az a mondat, hogy az angol-bur háboru ideje alatt az európai uralkodók között egyetlen férjü volt: Vilma hollandi királynő. Pedig soha sem volt férjias. Nő maradt, mindenben és mindenkor nő, aki, mint megannyi társnője, a tüzhelynél állt, országa tüzhelyénél, soha sem gondolva arra, hogy az uralkodás férjias tulajdonságaival tűndököljön.

Pedig volt idő, amikor Hollandiában sem volt épen könnyű uralkodni. A háboru elején a holland hadsereg a határokat védte és Vilma királynő határozott fellépésének köszönhető, hogy országa nem került Belgium sorsára. Kegyeiért Németország és Anglia egyaránt versengtek s egymást tullicitálva, gyarmatokat, európai területeket ígértek, ha a háboruban oldalukon vesz részt. De a királynő hajthatatlan maradt. A semlegességet olyan szigorúan értelmezte, hogy az minden idők háborus korszakának valóságos mintájául szolgálhat. A háboru után, Németországon át, a tejjel-mézzel folyó Hollandiára is átesapott a harcok baloldal mozgalmá és a szélsőbaloldal megerősödött frontja már már a köztársaságot remélte. Egy az államforma megváltoztatását követelő demonstráción Vilma királynő bejelentetlenül, váratlanul megjelent s ez a nyílt, bátor fellépés olyan lelkesedést váltott ki, hogy a köztársaságot követelni akaró népgyűlés monarchista ünneppé szélesült. Az európai sajtó akkor Anglia nagy uralkodónőjéhez, Viktoriához hasonlította, míg a magyar szívek Mária Teréziának a pozsonyi országgyűlésen való megjelenésére gondoltak,

Figyelem! Második előadás **Téli színpadon**
A noviszádi Református Olvasókör szeptember 10-én, szombaton este 9 órai kezdettel másodszer színpadra hozza a

Tabáni orgonák

című 3 felv. operettet. Írta Nemes Gyula és Tury Mihály. Zenéjét szerzette Zách István. Az operettet Vojtechovsky Vj. személyes vezényet vel kíséri a teljes zenekar. Jegyek elővételben kaphatók: Abraham János papirkereskedésében és házfelügyelőjénél. Telefon 28-24.
Helyárak: 25.—, 20.—, 15.— és 10.— dinár. Allóhely: 5.—

— Folytatás az első oldalról —

Három hónapos fegyvergyakorlatok

Párisból jelentik: A Havas-iroda berlini tudósítója a következőket közli: Beigazolást nyert, hogy a német tartalékosokat, akik eddig nem vettek részt gyakorlatokon, az eddigi nyolc hét helyett 3 hónapra hívják be. Ez az intézkedés 45 évig terjed. Az összekötő csapatokhoz (ezek Németországban külön egységeket alkotnak) beosztott tartalékosok négy hónapot szolgálnak. A gyakorlatok meghosszabbítását azzal indokolják, hogy az eredetileg 8 hétben megállapított idő a legénység kiképzésére túl kevésnek bizonyult.

A fegyverkezési ipar szünet nélkül munkában van. A gyárak nagy része éjjel-nappal dolgozik.

NÉMET VÉLEMÉNY A NEGYEDIK TERVRŐL

Berlinből jelentik: A német kormány külpolitikai féléhivatalosa a prágai kormány negyedik, ugynevezett végleges megoldási tervéről a következőket írja: Abból a kevésből, ami a cseh kormány javaslatairól eddig ismertté vált, az derül ki, hogy cseh részről egyáltalában nem méltányolták a szudétánémet javaslatok lényegét. A szudétánémetek legfontosabb követelése az, hogy saját területükön adják meg nekik az őket megillető jogokat, hogy maguk intézzék és döntsék el a népet érintő valamennyi anyagi és személyi ügyüket. A cseh indítványok éppen e tekintetben tag értelmezést tesznek lehetővé. Ugyilátszik ezenfelül, hogy a két népcsoport egyenjóságára irányuló indítvány csak a szudétánémet területre vonatkozik. Ez az álláspont tehát végeredményben tudatosan kikerüli az állam egész területére szólt, valódi egyenjogúság megadását.

KÉSÍK A HIVATALOS KÖZLEMÉNY

Prágából jelentik az Avala: A csehszlovák kormánynak a morva-ostrai eseményekről szóló közleménye most van kidolgozás alatt és hamarosan nyilvánosságra kerül. A közlemény késedelmének az az oka, hogy a kormány kivánságára a helyzetet alapos vizsgálatnak vetették alá, hogy ilyen módon csak teljesen hiteles adatokat közöljenek a nyilvánossággal. Az első jelentésekből megállapítható, — mondja a jelentés, — hogy ez az eset nemcsak nincs összefüggésben a legutóbbi hónapok folyamán történt incidensekkel, de sokkal kevésbé jelentős is.

amidőn a történelmi »Vitam et sanguinem« elhangzott.

A magyar népnek külön, személyes ügye Vilma hollandi királynő szép jubileuma. A háboru és a bolszevizmus csapásai alatt szenvedő ország gyermekei, csecsemői tejhez, vajhoz, élelemhez alig jutottak s az antant-zárlat gyűrűje olyan erős volt, hogy a magyar gyermektársadalom élete, egészsége veszélyben volt. Ezekben a szomorú, inséges napokban Vilma hollandi királynő, személyes akciójával sok tízezer magyar gyereket vitetett ki Hollandiába s akik az ottani bőséges táplá-

kok folyamán történt incidensekkel, de sokkal kevésbé jelentős is.

HENLEIN MEGBETEGEDET

A Havas-iroda nürnbergi jelentése szerint a Nürnbergben tartózkodó Henlein Konrád meghült és orvosi tanácsára nem hagyhatja el a szobát.

Mint Prágából jelentik, a szudétánémet párt sajtóirodája alapítannak minősíti a Reuter-irodának azt a híré, hogy Kundt szudétánémet képviselő Nürnbergbe utazott, hogy Hitlernek jelentést tegyen a prágai kormány új tervéről.

A RUNCIMAN-KÜLDÖTTSG JELENTÉSE

Prágából jelentik: Runciman lord titkársága szerdán este 8 óra 25 perckor a következő közleményt adta ki:

Runciman lord és küldöttsége szerdán délután 5 óra 15 perckor fogadta a szudétánémet párt hivatalos küldöttségét. A küldöttség tagjai voltak: Frank képviselő, Henlein helyettese, továbbá dr. Kundt, dr. Peters, dr. Rosche, dr. Sebekovszky és dr. Schikedanz képviselők. A szudétánémet küldöttség jelentést tett Runciman lordnak a morva-ostrai eseményekről.

TEA A DIPLOMATÁK TISZTELETÉRE

Nürnbergből jelentik: Hitler birodalmi kancellár szerdán délután Ribbentrop külügyminiszter társaságában teán látta vendégül a Berlinben akkreditált diplomatákat. Hitler ez alkalommal rövid beszédben üdvözölte a diplomatá-

kozához nem juthattak, azoknak túltömött szeretetvonalok hozták Hollandia tejét, vaját, kakaóját. Hollandia vendégszeretétét, az anyagi szívi királynő jószágát máig sem feledték el a magyarok s amidőn a hágai egyszerű királyi palota felé száll a világ uralkodóinak, diplomatáinak, előkelőségeinek pompázó szerencsekívánata, a magyar gyermekek és a magyar anyák bazsilikomos csokra sem hiányozhat arról az ünnepegről, amelyen egy derék, kedves Nagyszonyt, az irigylésreméltó, boldog hollandok Anyját ünneplik. —Ö.

kat és rámutatott arra, hogy a berlini diplomáciai kar egyre nagyobb érdeklődést tanúsít a nemzeti szocialista pártgyűlések iránt. A diplomáciai kar nevében Francois-Poncet francia nagykövet választott és szívélyes szavakban mondott köszönetet a nürnbergi barátságos és vendégszerető fogadtatásért.

ANGLIA A BÉKÉS MEGOLDÁSÉRT

Nürnbergből jelentik: Henderson berlini angol nagykövet szerdán Nürnbergbe érkezett. A nagykövet hír szerint még a hét vége előtt személyesen közli Hitler kancellárral, hogy Anglia mily nagy súlyt helyez arra, hogy a szudétánémet kérdést békés uton oldják meg és meddig hajlandó elmenni, hogy az erőszakos megoldásnak útját állja.

Imrédy hivatalbalépése óta javult a magyar belpolitikai helyzet

Newyorkból jelentik: A Newyork Herald Tribune a magyar belpolitikai helyzetről közöl cikket. A lap Budapestre küldött munkatársa megállapítja, hogy a magyar belpolitikai helyzet az új kormány hivatalba lépése óta állandóan javult és továbbra is javul, noha Imrédy miniszterelnök sok problémával áll szemben. A tudósító szerint sem a nehézségeket, amelyekkel Imrédy kormányra jutása óta küzd, sem a munkát, amelyet eddig végzett, külföldön nem méltányolják eléggé.

Olaszország Abessziniában külön területet tart fenn a zsidó bevándorlók részére

Rómából jelentik: A nevelésügyi miniszter körrendeletet adott ki, amely szerint minden állami, félig állami vagy ezekkel egyenrangú iskolából el kell távolítani minden olyan tankönyvet, amelyet zsidók írtak vagy zsidók szerkesztettek.

Az olaszországi zsidórendeletek kiadásakor feltűnt, hogy Olaszország keletafrikai területei nem esnek a rendelet hatálya alá. Rómában híre jár, hogy ez azért történt, mert Olaszország Abessziniában külön területsávot akar fenntartani zsidó bevándorlás céljaira, még pedig nemcsak az olasz, hanem a külföldi zsidók részére is.

A lapinok sikeresen toltatták Hankau ostromát

Tokióból jelentik: A Hankaut védő védelmi vonal elfoglalása után a japánok most már Kwangszí és Seiwang közelében a belső védelmi vonalat is áttörték. Japán forrásból eredő hír szerint a kínaiak több mint 10.000 embert vesztek. Husz közelében a japánok déli hadoszlop a hegyek közé szoritott egy 30.000 főnyi kínai sereget. A japán jelentések Kwangszí elfoglalását hadászati szempontból nagy jelentőségűnek mondják.

HALLÓ!

Vilma holland királynő uralkodásának negyven éves jubileuma véget ért. Az ünnepség főpontja a királynő bevonulása volt Amsterdamba. A régi díszhintón történt bevonulás után sokezer dalos vonult a királyi palota elé, ahol hangversenyt adtak.

A német »Nordmeer« repülőgép, az Azori szigeteken levő Hortáról kiindulva tizenhat órai repülés után Newyorkba érkezett.

Marc belga közlekedésügyi minisztert, amikor kijött a minisztérium épületéből, megtámadta Pilinx ezredes, a belgiumi és luxemburgi idegenforgalmi hivatal igazgatója. A minisztert sofőrje védte meg a támadó elől, akit a rendőrség azonnal letartóztatott.

A kanadai Moni al és Quebec között közlekedő éjjeli expressz Culvert City közelében kisiklott. A mozdonyvezető és a fűtő azonnal meghalt, öt utas életveszélyesen, többen pedig könnyebben sebesültek meg. Az utóbbi napok esőzése alámosta a töltést, úgyhogy a sínek meglazultak és ez okozta a szerencsétlenséget.

Balfour brit légügyi államtitkár, aki kedden Athénbe érkezett, tegnap reggel folytatta útját Egyiptom felé. Balfour az egyiptomi és Földközi tengeri angol légi támaszpontokat vizsgálja felül.

A német birodalmi jelvényeket, amelyeket a francia forradalom idején Nürnbergből Bécsbe szállítottak, most visszavitték Nürnbergbe, ahol továbbra is őrzik. A birodalmi jelvények és kincsek 1424-től 1796-ig voltak Nürnbergben és azóta Bécsben, ahonnan tegnapelőtt szállították Nürnbergbe.

Az Egyesült Államokban szombat déltől vasárnap estig különböző szerencsétlenségek következtek 396 személy halt meg. Közülük körülbelül háromszázán automobil balesetek áldozatai lettek.

A volt spanyol trónörökös, aki Cavadonga gróf néven élt Amerikában, az Egyesült Államok Florida államában autószerencsétlenség következtében életét veszítette. Cavadonga gróf az utóbbi időben síri házasságaival és válásaival foglalkoztatta az újságolvasó közönséget.

Belgiumban ismét igen sok gyermekparalízis megbetegedést észleltek. A betegek közül több meghalt.

Moszkvában az utóbbi időben számos gyújtogatás történt. Így többek között gyújtogatás következett legett a Lenin könyvtár is. A rendőrség több gyanúsítottat tartóztatta.

A brit katonai repülést újabb szerencsétlenség érte. Egy új bombavetőgép közvetlenül a felszállás után kigyulladt. A gép pilótája életét veszítette.

Az angol légügyi minisztérium kimutatása szerint az egész világon 39.248 polgári repülőgép van, ebből az Egyesült Államokra 10.386, a brit birodalomra pedig 3151 esik. Európában összesen 4873 polgári repülőgép van.

Az amerikai hadügyminisztérium egy hadianyaggyárnál tízmillió dollár értékű repülőgépelhárító ágyút vásárolt.

Halálos családi dráma Noviszádon

Dungyerszki Lázár házmestere három revolverlövessel megölte a feleségét

A gyilkos önként jelentkezett az ügyészségen

Tegnap délelőtt halálos családi dráma történt Noviszádon az Ilija Ognyanovicsa ueca 15. számú ház szuterénjében. A ház Dungyerszki Lázár nagybirtokos tulajdona, a gyilkos Pávlov Mita 51 éves vilóví születésű férfi, az áldozat pedig a gyilkos Loeski Szófia nevű 42 éves felesége. A gyilkosságot nem vette észre senki, a revolverlövés zaját elnyelte a pincelakás mélye.

ITT A REVOLVEREM, MEGÖLTÉM A FELESÉGEMET

Tegnap délelőtt, nem sokkal kilenc óra után izgatottan viselkedő borotváltfejű férfi jelent meg a noviszádi törvényszék irodájában. A férfi egyenesen Mladenovics Gyoka tisztviselő asztáához lépett, zsebébe nyúlt, revolvert vett elő, az asztalra tette és így szólt:

— Megöltem a feleségemet, itt a revolverem...

A szobában nagy, megdöbent csend támadt, amit ismét a gyilkos szava szakított meg. Érdeklődött, hol a vizsgálóbíró, hogy feljelenesse magát. Azonnal értesítették Papricsics Milánt, aki a semmitűzőken tartózkodott, de néhány perc múlva megjelent irodájában és megkezdte a gyilkos kihallgatását. Pávlov Mita lassan megnyugodott és elmondta, hogyan követte el a gyilkosságot.

A feleségével állandóan viszályban élt,

az asszony mindig a szemére vetette, hogy nem dolgozik, valamint, hogy inkább másoknak segít, mint a feleségének. Így volt tegnap délelőtt is. Nagyon feldühödött és megütötte a feleségét, aki erre revolverük rejtekhelye felé ment és azt kiáltotta, hogy leszámol vele. Megelőzte az asszonyt és

három revolverlövessel megölte.

MIT MONDANAK A HÁZBELIEK

Időközben értesítették a rendőrséget és a mentőket, ahonnan azonnal bizottság szállt ki a helyszínre. Az uccákon figyelmesek lettek a nagy sebességgel száguldó riporterekre és azonnal megindult az áradat a Dungyerszki-ház felé. A házbeliek nagy izgalommal tárgyalták az esetet, többen azon a véleményen voltak, hogy

a Pávlov házaspár a legszibb családi harmoniában élt és soha nem veszekedtek.

Voltak, akik látták, hogy még tegnap reggel is, nem sokkal a gyilkosság előtt együtt tisztogatták az ablakokat.

Mások szerint állandóan veszekedtek — ez az utóbbi az igaz —, az asszony féltékenykedett is férjére és mindig a szemére vetette, hogy ő mennyit dolgozik, a férj pedig hozzá sem nyul semmihez. Egy asszony, aki gyakran találkozott a Pávlov házaspárral, elmondta, hogy a férfi sorsjegyet vásárolt, a felesége azonban nem engedte, hogy erre költse a pénzét, így a férfi

az utolsó, ötödik húzáson ki sem váltotta sorsjegyet, amelyet pedig most százezer dinárral kihúztak.

Lehet, hogy ez volt a gyilkosság igazi oka, a nyomozó hatóságok azonban ez irányban nem tettek fel kérdést a gyilkosnak, bizonyára még nem értesültek erről a körülményről.

Pávlovékat alig néhány perccel a gyilkosság előtt is látták, egyikükön sem látszott meg a tragédia előjele. Nyugodtak voltak, az asszony ruhaneműt vitt le a padlásról, a férfi pedig az egyik házbeli asszonynak locsolni segített a kertben. Malencsics Rodolyub, a bűnügyi rendőrség főnöke a helyszíni szemlével egyidejűleg elküldte egyik emberét az ügyészségre, hogy a vizsgálóbíró előtt történt kihallgatás után kísérik a helyszínre a gyilkost a gyilkosság rekonstruálása végett.

A tömeg nagyban tárgyalta az eseményeket, amint egy kis tíz éves elemista fiucska tört magának utat és serényen iparkodott a ház szuterénje felé. Többen rászóltak, hogy ne menjen, de ő szegény egyre csak az anyja nevét emlegette, hogy

köszönni akar neki, mert megérkezett az iskolából.

A kisfiu, Pávlov Uros, még nem tudta, hogy néhány drámai perc alatt teljesen gondozó nélkül maradt: apja megölte anyját s az apját sokáig nem láthatja viszont. Elvezették a lakás elől és bár senki nem emlitet-

Pávlov már annyira felizgult, hogy maga sem tudta, mit cselekszik, amikor felesége elé ugrott, a kezében levő locsolóesével rásujtott, majd kiragadta kezéből a revolvert és közvetlen közelről az asszony balvállába lött. A sérült asszony életét védve a férfihez akart rohanni, hogy ne lőhessen, akkor azonban a jobb váll és a nyak között újabb lövés érte és pillanatra megállította útjában. A harmadik lövés — mondta a gyilkos — mivel kapásból lött, a plafont érte, a negyedik azonban a kábulatában félig elfordult nő jobb fülének arcfeleli részén a koponyába hatolt és azonnali halált okozott. Ráesett az ágyra, majd lefordult a földre — mondta a gyilkos, — én meg kiszaladtam a lakásból és valamennyire magamhoz tértem. Azonnal vettem a kabátom és jelentkeztem az ügyészségen, mást nem tudok mondani, azonkívül, hogy már nagyon megbántam tettemet.

Dr. Cseremov vizsgálata igazolta, hogy a gyilkos igazat vallott. A golyók valóban úgy érték a szerencsétlen asszonyt, ahogy Pávlov előadta. Ez kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a gyilkos nyugodtan célzott. A gyilkost elvezették, néhány pillanat múlva a halott asszony tetemét elhelyezték a hullaszállító koscsiban és a nép oszolni kezdett. Az udvaron a kis Uros kissé szomoruan,

te neki a tragédiát, mindent megértett, zokogni kezdett:

— Ó, mama, tudtam, hogy apám egyszer még az életembe kerül...

A GYILKOS A HELYSZÍNRE ÉRKEZIK

A ház elé időközben megérkezett a halotyszállító kocsi. Százak tolongtak az uton, várták a percet, hogy a gyilkost a helyszínre kísérik. Háromnegyed egykor végre feltűnt a mentőautó és kiszállt belőle a noviszádi törvényszék bizottsága és egy fegyőr kíséretében Pávlov Mita, a gyilkos. Nyugodtan, mondhatni háttározottan,

minden megindultság nélkül lépett az utestre

és megindult a lakás felé. Csöppet sem volt izgatottabb, mint a többiek, akik a közelében álltak. Fényképezőgépek kattogtak és a menet eltűnt az ajtóban.

Lenn, a földalatti lakásban, a gyilkos vallani kezdett. Csak néhány hónap óta vannak a Dungyerszki-házban, feleségével már hosszú idő óta állandó viszályban élt. Reggel az egyik asszonynak segédkezett a kert locsolásában, amikor a felesége észrevette, behívta és szemére vetette, hogy

a házban semmit sem dolgozik, ellenben másoknak segít.

Összeveszték, az asszony hirtelen azt kiáltotta, hogy leszámol mindkettőjükkel és megindult a kályhanyílás felé, ahol Pávlov revolvere állt.

de már feledve a tragédiát, játszadozott a kert kavicsaival. Nem messze tőle a kut villanymotorjának monoton zizezése szelte a levegőt: egy embert megölt, egyet örökre szerencsétlenné tett. A kertben nem locsolt senki, elfeledték megállítani, amikor Pávlov Mita felesége behívta az urát, hogy felelősségre vonja a kerti locsolásért. A gépet ember alkotja és gép tuléli az embert...

A német birodalmi rendőrség elkobozta a katolikus püspökök pásztorlevelét

Berlinből jelentik: A fuldai püspöki konferenciáról kiadott közös pásztorlevelet a német rendőrség intézkedésére a felolvasás előtti estén minden katolikus plébánián megkísérelték lefoglalni. Az egyházi hűs-

ságok azonban — számítva erre az intézkedésre — a pásztorleveleket már eleve két példányban juttatták el a plébániákra, azzal a rendelkezéssel, hogy az egyiket a plébánián kívül rejtsek el. Szombat este a plébániákon talált pásztorlevélpéldányokat valóban elkobozták, azonban a másik példányból vasárnap Németország valamennyi katolikus templomában felolvasták a pásztorlevél tartalmát.

A noviszádi jogász kongresszus munkája

A jugoszláv jogászkongresszus holnap, szeptember 10-én délelőtt fél tizenegy órakor kezdődik az emléktájon nagytermében az elnök üdvözlő szavaival. Utána hat csoportot alakít a kongresszus, minden csoport megválasztja a vezetőségét. A szekciók délután három órakor kezdik meg munkájukat.

Az egyes csoportok munkája a következő: első csoport: Hogyan rendezzék az új polgári törvényben a törvénytelen gyermek helyzetét. Ez a csoport a törvényszék nagytermében ülészik. A második csoport az emléktájon emeleti kistermben tanácskozik a következő tárgyról: Milyen intézkedésekkel lehet a földművesek birtokának oszthatatlanságát biztosítani? A harmadik csoport az emléktájon földszinti kis termében tárgyal: A polgári perrendtartás reformja a távolmaradás következtében hozott ítéletek ügyében. A negyedik csoport a törvényszék kis büntető termében a következő tárggyal foglalkozik:

Szigorítani kell-e a büntető törvénykönyv büntetéseit bizonyos esetekben?

Az ötödik csoport: A munkajog kodifikációja szükségességéről tárgyal a tőzsde nagytermében. A hatodik csoport: A jogi szak személyzet alkalmazásáról tárgyal a városháza nagytermében. Szombat este kilenc órakor az emléktájon a kongresszus tagjai és meghívott vendégek részére nagy hangverseny lesz.

Vasárnap, szeptember 11-én délelőtt 9 órakor az egyes csoportok folytatják munkájukat, délután 5 órakor a kongresszus plenáris ülésén összefoglalják az egyes csoportok határozatait és felolvassák az elfogadott határozati javaslatot. Megválasztják a kongresszus állandó bizottságát és kijelölik a jövő évi kongresszus helyét. Este kilenc órakor ünnepi bankett a kongresszus tagjai és meghívott vendégek tiszteletére.

Hétfőn, szeptember 12-én

különböző kirándulásokat rendeznek.

Reggel 6 óra 40 perckor a beográdi kiállításra utaznak, 8.30 órakor autóbusszal Borovóra utaznak, 9 órakor kirándulnak a Fruska Gorába. Indulás az emléktájon előtti autóbuszokon, 9.40 órakor kirándulás Szuboticára és Palicsra.

A kongresszus résztvevői ingyen utazhatnak vissza elindulási helyükre szeptember 17-ig, ha az emléktájon levő kongresszusi irodában igazolványt kérnek, hogy a kongresszuson voltak.

A kirándulások költségei a következők: Fruska Gorába 25, Vukovár-Borovóra 75, Szubotica-Palicsra II. osztályon 90, Beogradba II. osztályon 40 dinár. A kirándulásokra legkésőbb szombat délig kell jelentkezni azoknak, akik Borovóra vagy a Fruska Gorába akarnak menni, akik a többi helyekre akarnak utazni, azok szombat este hat óráig kötelesek jelentkezni.

A kongresszus résztvevői ki-

Tilos a magyar nyelv a pozsonyi jegyzői hivatalban

A magyarság tiltakozást juttatott el Hodasa minisztereinközé

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi városi jegyzői hivatal megtiltotta a tisztviselőknek a magyar nyelv használatát. A Prágai Magyar Hírlap ezzel kapcsolatban így ír: Ugyanakkor, amikor Prágában a legilletékesebb kormánytényezők azt ígérik, hogy visszaállítják Pozsonyban is a magyar nyelv használatát, a pozsonyi városi jegyzői hivatal vezető tisztviselője nemcsak száműzni szeretné a magyar nyelvet a jegyzői hivatalból, de egyenesen tiltalmi rendelkezéseket ad ki. Ugyáltszik, nem vesz tudomást a Prágában folyó nemzetiségi tárgyalásokról és ugyanazzal a szellemmel akarja magas hivatali állását betölteni, amely szellem kiküszöböléséről éppen most tárgyalnak Prágában az illetékes kormánytényezők a nemzetiségek képviselőivel, egy előkelő angol közvetítő közreműködése mellett. A lap ezután rámutat arra, hogy a jegyzői hivatal főnöke illetéktelen rendelkezést bocsátott ki. Semmiféle törvény alapján nem lehet a jegyzői hivatal tisztviselőit azért megbüntetni, ha a kiadott törvényellenes intézkedést nem tartják be, — írja a lap.

Eszterházy János gróf, Pozsony város képviselője, szerdán eljuttatta Hodza minisztereinközé a pozsonyi magyarság tiltakozását és a sérelem orvoslását kérte tőle. Eszterházy képviselő a Punciman-küldöttségnek is bemutatta a pozsonyi jegyzői hivatal köriratának fényképes másolatát és a szöveg angol fordítását.

A román belügyminiszter visszahelyezte állásába 13, a nyelvvizsga miatt elbocsátott tisztviselőt

Londonból jelentik: Dragomir Silviu, Románia kisebbségi főkörmánybiztosa cikket írt a Timesbe »A romániai kisebbségek jogai« címmel. Megállapítja, hogy Erdélyben a legjelentősebb kisebbség a magyarság. A magyarok az új határok megvonásával vezető nélkül maradtak, azonban rövidesen sikerült megszervezni az intellektuális rétegek és jelentős kulturális és gazdasági birtokállományuk segítségével. Aktívumainak sikerült megteremteni tömegeik összetartását és hozzájárítani azokat az új harci feltételekhez. A főkörmánybiztos ezután Románia új nemzetiségi politikájának irányelveit fejtegeti és azt írja, hogy az új román alkotmány az állam uralkodó népi elemével azonos egyenlőségi biztosítékot nyújt a nemzetiségeknek és lehetővé teszi a velük szemben alkalmazott eddigi bánásmód szabályozását is.

VISSZAHELYEZETT TISZTVISELŐK

Eukarestből jelentik: Csikmegye prefektusának előterjesztésére a belügyminiszter a román nyelv elégtelen tudása miatt 13 tisztviselőt elbocsátott. Az elmozdított tisztviselők bemutatták a belügyminiszternek a

román nyelv tudásáról szóló bizonyítványukat, mire a belügyminiszter most valamennyit visszahelyezte állásába.

Mardarescu tábornok, volt román hadügyminiszter kedden a németországi Nauheim fürdőben meghalt. Mardarescu volt 1919-ben a román csapatok parancsnoka.

»EGÉSZSÉGET!«

A román közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy valamennyi középiskolai tanuló köteles az ugynevezett országörök egyenruháját viselni. Más egyenruha viselése tilos. A tanulók a jövőben tanácsadással ezzel a szóval kötelesek köszönteni: »Egészséget!« A tanárok ugyanezzel a szóval köszönnék vissza.

UJABB IDEGENELLENŐRZÉS

Októberben újabb nagyszabású idegenellenőrzés lesz Romániában. Az ellenőrzés során mindazok kötelesek jelentkezni, akiknek tartózkodási engedélye 1938. december 1-én lejár, tekintet nélkül arra, hogy munkaadók vagy alkalmazottak-e, vagy éppen semmivel sem foglalkoznak.

Hatezer áruházi alkalmazott sztrájkol Sanfranciskóban

Sanfrancisko 72 nagy áruházának 6000 alkalmazottja sztrájkba lépett. Az Egyesült Államok sztrájkjainak történetében eddig ismeretlen méretű nagy áruházi sztrájk következtében a Sanfranciskóban hetek óta tartó munkaszünet még jobban elmérgesedett.

sebb csoportokban megtekinthetik a rendőrség büntetői muzeumát délelőtt 10 órától délután 3

Lindbergh Moszkvába költözik?

Prágából jelentik: A Narodni Politika rigai jelentése szerint Lindbergh ezredes elfogadta a szovjetkormány ajánlatát és mint a szovjetországi repülés tanácsadója, foglalta el az amnesztiát kapott és Olaszországba visszatérő Nobile tábornok helyét. A jelentés szerint Lindbergh a jövő év folyamán költözik Moszkvába.

órát. Ugyancsak megtekinthetik a várat és a Matica Szrpszka muzeumát is.

Gyilkosság után gyónás

A gyilkos a gyóntató pap rábeszélésére önként jelentkezett a rendőrségen

Newyorkból írják: Három nappal ezelőtt éjjel után fél kettőkor ismeretlen férfi felbresztette az egyik newyorki római katolikus papot azzal, hogy gyónni akar. A pap a szokatlan idő ellenére is meggyóntatta az ismeretlent. A gyónás után a pap a fiatalemberrel együtt a rendőrségre ment, ahol a gyónó elmondta, hogy John Bellingernek hívják, 33 éves és Angliából jött Amerikába. A rendőrségen közölte, hogy gyónás alkalmával beismerte a papnak, hogy

röviddel előbb meggyilkolt egy leányt.

A pap erre azt válaszolta neki, hogy bűnét csak úgy bánhatja meg, ha jelentkezik a rendőrségen és a földi igazságszolgáltatás rendelkezésére bocsátja magát. A pap szavai annyira meghatották a gyilkost, hogy a gyónás után megkérte gyóntatóját, kísérje el a rendőrségre, ahol jelentkezni akar. A pap eleget is tett ennek a kívánságnak és elkísérte.

A rendőrségen ezután részletes vallomást tett a gyilkos. Elmondta, hogy már régen szerette a 25 éves Joyce Máriát, de a leány mind inkább elhidegült tőle. A gyilkosság estjén felkereste a leányt és megkérte, legyen a felesége. A leány kinevette és azt válaszolta, hogy nem akar a felesége lenni, sőt nem is akar róla többet tudni és ezért hagyja el. Ez annyira indulatba hozta a visszautasított szerelmezt, hogy

előkapta a revolverét és hátulról lelőtte a leányt.

A vallomás után a rendőrség kiszállt a leány lakására, ahol tényleg holtan találták, a szerencsétlen teremést. A feltűnően szép leány halálát így a gyóntató pap rábeszélése következtében önként jelentkezett gyilkos maga juttatta a büntető hatóságok tudtára.

Szombor városa kufákat furat és autóbuszokat vásárol

Szombor város képviselőtestületének pénzügyi bizottsága szerdán délután négy órai kezdettel ülést tartott, amelyen a legközelebbi közgyűlés elé kerülő 26 pontot tárgyalták. A bizottság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy szavazza meg a bukóváci vasúti állomásig terjedő utkövezési költségeit, továbbá a Szentháromság és Szent György terek vízlevezető csatornáinak, a városháza mélykut furásának, a vágóhidon furandó mélykutatnak és

a kiépítendő iparvasutnak a költségeit.

Elhatározták, hogy az ideai költségvetésbe újabb összeget vesznek fel autóbusz vásárlásra, mert a város házikezelésbe veszi az autóbuszjáratot. Elhatározták még, hogy uthengert vesznek és a Radojevićszálláson új iskolát építenek.

A zsugoriság útja

Ismerőseitől és szomszédjaitól sajnálta a pénzt - odafizetheti a törvénynek

A zsugori ember példaképének lehetne elnevezni özvegy Förstner Verona jómodu bajsai asszonyt, aki agyafurt módját eszelte ki annak, hogy ne menjenek hozzá pénzt kérni szegényebb sorsu ismerősei vagy szomszédai. Egy napon azt kezdte suttozni nagy rémülettel, hogy az éjjel négy bekormozott arcu rabló hatolt be a lakására,

összeverték és minden pénzt elrabolták.

A mese azonnal hitre talált, annál is inkább, mivel néhány nappal előbb Szomborban is történt hasonló eset. A szegény szomszédok és ismerősök természetesen nagyon kirugtak az ismeretlen rablókra, akik így megfosztották őket attól, hogy az özvegytől szorultságukban néha kisebb összegeket kölcsönözzenek. Néhányan annyira felháborodtak, hogy egyenesen a rendőrségnek jelentették az esetet, amely viszont azonnal jelentést tett a topolai csendőrségnek, ahonnan Szubotičára ment tovább a jelentés.

Tegnapelőtt azután a megdöbbenő özvegyhez 16 tagú csendőrszolgálat érkezett és egy csendőrfőhadnagy vezetésével azonnal megkezdte a nyomozást. A főhadnagynak nagy tapasztalata volt már az ilyen esetekben és így azonnal gyanút fogott.

Keresztkérdések alá vette özvegy Förstnerét, aki csakhamar megtört és bevallotta az igazságot. Az ellopott pénzt a csendőrség meglátta és elvonta, de feljelentést adtak be a zsugori özvegy ellen hatóság félrevezetése címén. Bajsán részben megbotránkozva, részben tréfásan tárgyalják az esetet.

Összehívják a magyar parlamentet

Budapestről jelentik: Politikai körökben elterjedt hírek szerint a képviselőház rövidesen megszakítja nyári szünetét és már október elején összeül. Az összehívást az elintézésre váró javaslatok nagy száma és sürgőssége tette szükségessé. Az őszi ülésszakon elsőnek — mint jelentették — a honvédelmi javaslatot tárgyalják. Ezt követi az adóreformjavaslat. Az új törvények már január elején életbelépnek.

Olaszországban eddig 17 milliárdjába került a spanyol polgárháború

Londonból jelentik: A Daily Herald diplomáciai szerkesztője adatként közöl Olaszország részvételéről a spanyol polgárháborúban. Eszerint az olasz kormány a polgárháború kitörése óta ez év júniusáig 17 milliárd lírát fordított Franco támogatására. Ebből az összegből 4,5 milliárd 1936-ra, 9 milliárd 1937-re, 3,5 milliárd pedig ez év első hat hónapjára esik. A lap szerint Olaszország ez év júliusában és augusztusában 30.000 legionistát küldött Spanyolországba. A cikkíró a jelenleg Spanyolországban harcoló olasz katonák számát 70.000-re teszi, míg a németek száma csak 8000.

— A TEGNAPI YÉRES CSALÁDI DRÁMÁRÓL készült felvételeink lapunk fényképkirakataiban máris láthatók.

Parkirozzák a szombori Szent György és Szent Háromság teret

Megírta a Reggeli Újság már többször is, hogy Szombor város sok száz-ezer dináros költséggel rendezteti a Szent György és Szent Háromság teret, valamint a Szent János utcát. A közönség sokáig abban a hitben volt, hogy a rendezéssel kapcsolatban a tereken létesített platókat parkirozni fogják, most azonban kitudott, hogy ezeket a területeket a tereken lévő kereskedők kívánságára aszfaltozzák. A kereskedők ugyanis attól tartanak, hogy parkirozás esetén a hetipiac egy részét máshol kell elhelyezni s ezzel üzleti forgalmuk esni fog. Ez az érv nagyon gyenge s épp ezért Szomborban mozgalom indult meg, hogy a város maradjon meg eredeti terve mellett és

parkiroztassa a tereket.

A mozgalom élére Kollár Mátyás szombori ügyvéd állott, aki felhívásban kérte a város közönségét a mozgalomhoz való csatlakozásra. Kollár ügyvéd kérvénnyel fordul majd a városelölkhöz, a kérvényt minél több személynek kell aláírnia. Ezért a kérvényt aláírni óhajtok ezt októbertől kezdve megtehetik Kollár ügyvéd irodájában. Kívánatos volna aláírások gyűjtése is, mert sokan nem szívesen mennek idegen irodába, de kérvelművek is s ezért mulasztják el az aláírást.

A terek rendezésével kapcsolatban, fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a Szent Háromság szobor műve elhanyagolt állapotban van. Ezt csak most látni igazán, hogy körülötte a fákat kivágták. Ugy hisszük, ennek restaurálása iránt a katolikus hitközségnek kellene intézkednie. Azonban már előre is óva intjük az illetékeseket, hogy ezt

a munkát szakértő kezekre bízzák, nehogy megismétlődjék a plébániatemplom főoltárképe restaurálásának esete. A rendezési munkák különben serényen folynak, már amennyire ezt az időjárás megengedi. A magunk részéről azonban meg kell mondanunk, hogy ezt a téréndezést mi sok tekintetben nem tartjuk rendezésnek, hanem épp ellenkezőleg, a rendezetlenség sok évtizedre szóló és nagy költséggel járó megrögzítésének. Szomborban nem akarták megtanulni a múltban sem és most sem, hogy az uccarendezések előfeltétele a nivellálás.

Ezért van az, hogy sok utcában az aszfalt gyalogjárók nem állnak egy magasságban, sőt a kocsit magasabb a gyalogjárónál (Apolló-ucca, Flórián-ucca) s így a víz a házak udvarába, sőt lakásaiba is befolyik nagyobb esőzések alkalmánál. Most is szembetűnő különösen a Szent György téren, mennyivel magasabb a városi gyógyszer-tár oldala, mint a városháza oldala, vagy a Szent János utcában a posta oldala, mint a templom oldala. Minden esetre szakértő mérnök ezt a rendezést fejszóvalva fogja nézni. Azt hisszük, több lett volna, ha az idén kevesebbet csinálnak, de alaposan, vagy ha a platók aszfaltozására szánt összeget a nivellálásra fordították volna.

Marseilleben ka'onaság dolgozik a sztrájkolók helyett

Párisból jelentik: A marseillei kikötőt hadizónának nyilvánították, tekintettel arra, hogy a kikötőmunkások sztrájkja nem szűnt meg és a munkások továbbra sem hajlandók a könnyen romlandó áruk kirakásánál túlórázni és vasárnap is dolgozni. Abban az esetben, ha a sztrájk tovább folyik, a marseillei helyőrség csapatait vezénylik ki a munka elvégzésére.

HIREK

— Szabadságon a noviszádi városelnök. Miroszavlyevics Koszta noviszádi városelnök Rogaska Slatinára utazott nyári szabadságának eltöltése végett. A városelnök távollétében a városelnöki teendőket dr. Magarasevics Bránkó városi képviselő végzi, aki a napokban tért haza nyári szabadságáról. Elutazása előtt Miroszavlyevics városelnök abbéli kívánságát tolmácsolta dr. Magarasevicsnek, hogy a városi képviselőtestület a közel jövőben hívják egybe és tárgyaljonak a város kommunális ügyeiről, amelyeket nyilvánosságra hozott programjában a képviselőtestület előtt, amikor a városelnöki tisztségre megválasztották.

— Új noviszádi államügyész. Szvircevic Milos helyettes államügyész dr. Antonijevics Dusan vezető államügyész előtt letette az esküt és a noviszádi törvénytörvények hivatalba lépett.

— Zászlószentelés Szomborban. A vasuti és határozási egyesület szombori fiókja nagy ünnepség között tartotta meg zászlószentelését. A görögkeleti templomban tartott szentelés után a vasutasok és hajósok nemzeti egyesületének tagjai a vasutaszene hangjai mellett vonultak fel a városban. Délben közeledett.

— Cukrárszület Noviszád központjában betegség miatt olesón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

— Technikai középiskola nyílik Petrovgradon. Petrovgradról jelentik: Megírtuk, hogy a petrovgrádi kereskedelmi és gyáripari kamara kérvényt intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben magán kereskedelmi akadémia és magán technikai szakiskola létesítésére kért engedélyt. A kereskedelmi akadémia első osztályának megnyitását még augusztus hónap folyamán engedélyezte a minisztérium. Az iskolába több mint száz tanuló iratkozott be, úgyhogy a tanítás két osztályban folyik. A technikai szakiskola engedélyezése most érkezett meg Petrovgradra. Az engedély szerint a technikai középiskolának nyilvánossági joga lesz. A tanítás három tagozaton folyik, gépész, elektrotechnikai és építész tagozaton. A két magániskola megszervezésére a petrovgrádi kereskedelmi és gyáripari kamara iskolabizottságot alakított, amelynek elnöke Kosztics Petar kamarai elnök, alelnöke Zsivkovic Vladimir városelnök, ügyvezető titkára Lazarev Száva kamarai tiszviselő. Az iskolabizottság ülést tartott, amelyen a magánkereskedelmi igazgatójává dr. Vukics Jovánt, az állami kereskedelmi akadémia igazgatóját, a technikai szakiskola igazgatójává Filipovic Tihomir mérnököt, az államvasuti műhely főnökét választották. A tanárokat szombaton választják meg.

— Az Árpád motorosvonat Jugoszláviában. Beogradból jelentik az Avala: A szombaton megnyíló beograd-i ószi árumintavásár idejére — mint már jelentettük — a magyar kormány motorosvonatot helyez üzembe Jugoszláviában. Eleinte azt tervezték, hogy a motorosvonat Szubotica és Beograd között közlekedik. Ez a terv most úgy módosult, hogy az Árpád motorosvonat Budapest és Beograd között közlekedik a kiállítás ideje alatt. Az Árpád naponta reggel 7 óra 15 perckor indul Budapestről és déli 12 órakor érkezik Beogradba. Beogradból este 13 óra 20 perckor indul és 23 óra 05 perckor érkezik Budapestre.

— A noviszádi városi autóbusz összeállítását egy magánautóval. Nem messze a majori kaputól a noviszádi városi autóbusz összeállítását dr. Manojlovics szemszki karlovcei orvos autójával, mely alkalommal mindkét kocsit megsérült. Az összeállítás alkalmával szerencsére eméreltben nem esett kár.

JUGOSZLÁVIA

történelmét, irodalmát és művészetét, földrajzát és földjének termékeit, minden itt élőknek ismerni szükséges életfeltétel. A Reggeli Újság Mindentudó Lexikona és Idegen Szavak Sztóra az első magyar nyelvű könyv, amelyik mindezt lexikálisan feldolgozva nyújtja. A két kötetes lexikont a bekötési táblával együtt minden olvasónk ingyen kapja.

— NOVIKNEZSEVÁCI HIREK. A noviknezseváci és oblicsevoí ifjuság vasárnap este a Sziveri-féle vendéglőben kitűnően sikerült szüreti mulatságot rendezett, amelyet a magyarruhás eszslányok tettek változatossá és kedvessé. A kitűnően sikerült mulatság csak a reggeli órákban ért véget. — A »Nyomorenyhító Akció« vezetősége elhatározta, hogy rövid időn belül műkedvelő előadást rendez. Minthogy az akció egyetlen jövedelmi forrása az előadások tiszta jövedelme, igyekezniük kell, hogy a tél beállta előtt megfelelő tőkét gyűjtsenek össze a jótékony célra.

— A noviszádi vasmunkások új kollektív szerződést követelnek. A noviszádi vasmunkások szerdán ülést tartottak, amelyen kidolgozták az új kollektív szerződést, amelyet ma nyújtanak át a munkaadóknak. A vasmunkások elhatározták, hogy abban az esetben, ha a munkaadók vonakodnak elfogadni szerződés-módozatukat, azonnal elhagyják munkahelyüket.

— Lábtörés, febbeverés. A noviszádi állami kórházba a tegnap folyamán két súlyosan sebesült férfit szállítottak be. Szegedinszki Száva 11 éves molli földművesfiu apjával kocsin jött Noviszádra. Nem messze Noviszádtól a fiu leesett a kocsiról és amikor vissza akart térni, a kocsikerék elkapta jobb lábát és eltörte. — Horváth József szemszki karlovcei munkást súlyos fejsérüléssel szállították be a noviszádi kórházba. Horváthot egy eddig még ismeretlen személy ásóval megtámadta és bezúzta a fejét. Horváth állapotja súlyos.

— Kerékpárszerencsétlenség Bácskogradistén. Bácskogradistéről jelentik: Hétfőn délelőtt ismét kerékpárszerencsétlenség történt Bácskogradistén. Boros Sándor zenész kisfia kerékpározni vitte 4 éves Mariska nevű hugát, amint kerékpárjával a templom előtti átjárón akart áthaladni, a sikos deszkán megcsuszott a kerékpár és mindketten lezuhantak. A szerencsétlen kislány olyan nagy erővel ütötte fejét a kövezetre, hogy ájultan maradt a földön. A helyszínre csakhamar megérkezett Boros Sándor is, aki kislányát a közell Jankovics üzletbe vitte. Itt felocsolták és most szülei lakásán ápolják.

MEGKEZDŐDÖTT AZ ISKOLAÉV

Itt a szeptember, — vége van a nyárnak, —
A diákok már iskolába járnak;
Számolnak, írnak és sok könyvet bujnak,
S évvégi vizsgán mutatják: mit tudnak?
Mindnyáján járunk életiskolába
Születésünktől holtunkig, — hiába;
Bármeddig járunk s bármennyit tanulunk,
Az életsizsgán gyakran elbukunk.
FANYAR TÓBIÁS

— **KUPUSZINAI HIREK.** A képviselőtestület vasárnap megtartott rendkívüli közgyűlésén tárgyalta az iskolaépület bérbevételét. Az egyház ajánlatát, amely szerint a község az iskolakért évi kétszáz dinárt fizet és elengedi a plébánia-földek évi pótdadját, a közgyűlés elfogadta. — A helybeli Önkéntes Tűzoltó Testület kedden délután zenekari hangversenyt tartott, este pedig a kiserdőben tűzijátékot rendezett. Ez alkalommal szerencsétlenség érte Fontányi József tűzoltó szerfármokot, mert kezében felrobbant a rakéta és bal arcát összeégette. A szerencsétlenül járt tűzoltót azonnal a testület orvosához vitték, aki segélyben részesítette.

— **Női öszkibátók nagy választékban olcsón kaphatók: Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.**

— **Békebeli lakodalom Csonoplyán.** Szerdán igazi békebeli lakodalom volt Csonoplyán. Krizan Ferenc és Varga Bözsike egybekelését ünnepelte a falu magyar lakosságának nagy része. A lakodalomra ugyanis 140 család volt hivatalos, tehát körülbelül hatszázan vettek részt. A lakodalom nem kevesebb, mint 2 marhát, 3 borjút, 4 üti, 100 pár baromfit és 300 tortát fogyasztottak el. A bor mennyiségét még nem lehet megállapítani. A zenét a kitűnő hírű, messze vidéken ismert Lakatos Gerő zenekara szolgáltatta. A lakodalmat Schleich Zoltán vendégfőnökségben tartották meg.

— **KOVÁCS MAGDA** értesíti tanítványait, hogy iskolája átköltözött Zselyeznicska u. 26 szám alá. Beiratás naponta 8—10 óráig délelőtt és 5—7 óráig délután. Tandíj 80.— dinár havonta.

— **TOPOLAI HIREK.** A báni hivatal Bukavac Achmed községi főkönyvelőt aljegyzői minőségben Pancsevóra helyezte át helyére a községi képviselőtestület ideiglenesen Szücs Károly főtisztviselőt választotta. — A topola-kulai országút melletti tengeri-földeken elhullott ló teteme árasztott már napok óta büzt. Az esetet jelentették a csendőrségnek, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre és elrendelte a ló hullájának elföldelését. Többen büntönyre gondoltak mielőtt a csendőrség megállapította a tényállást. Azt hitték, hogy valakit megöltek a kukoricásban és hullája terjeszti a nagy büzt. A bizottság megállapította, hogy a ló bizonyára elszabadult, fölrakott tengeriből, felfuvódott és kimult. — A topolai sakk-kör barátságos mérkőzésen 43 aranyú győzelmet aratott Szrbobrán sakkozói felett.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od. Miniszterszta zoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

— **Kiaszfalozzák a szrbobráni római katolikus templom előtti teret.** Hosszu viták után szerdán reggel végre megkezdtek a szrbobráni római katolikus templom előtti tér aszfaltozását. A községben folyó aszfaltozási munkálatokkal kapcsolatban a község előjárósága felszólította a római katolikus hitközséget, hogy a templom előtti teret a saját költségére aszfaltoztassa ki. A hitközség anyagi viszonyaira való hivatkozással nem mutatkozott hajlandónak a költségeket vállalni, azt válaszolta a községnek, hogy mivel a templom középület, aszfaltoztassa ki a község a teret. Ebbe viszont a község nem akart bele menni. A község és hitközség között most keletkezett hosszú vitákat néhányan nem nézhetők már tovább és gyűjtést rendeztek, a mely sikerrel járt, mindössze 2000 dinár hiányzott még az aszfaltozáshoz szükséges összegből, amit azonban Gärtner Mihály plébános a hitközség részéről azonnal felajánlott. Így a templom előtti teret most mégis kiaszfalozzák, a járda kikövezése azonban továbbra is függőben marad, — ezt mára a község is megcsinálhatná.

Színház-Film

A **Tabáni orgonák** másodszor. A noviszádi Református Olvasókör kitűnő műkedvelői a szeptember 3-i szabadtéri előadásban nagy sikerrel bemutatták Tabáni orgonák című operettet a nagy sikerre és mindennél nagyobb nyilvánuló érdeklődésre való tekintettel szombaton, szeptember 10-én megismétlik. Az előadás a nagyteremben lesz, a helyárakat csökkentik.

★

Bemutató a szubotici Magyar Olvasókörben. A szubotici Magyar Olvasókör társulata október 2-án mutatja be Csathó Kálmán »Fűszer és csemege« című színjátékát. Az Úveghintót levették a műsorról.

★

Szüreti mulatság a novibecsei Polgári Olvasókörben. A novibecsei Polgári Olvasókör vasárnap, szeptember 11-én este rendezti minden évben nagy sikert elérő szüreti mulatságát. Az idei szüreti bál minden eddigig felülmúlónak készül, a fényűzően felszított teremben a következő magyarruhás csöszök örököndnek majd: Fábrián Miklós—László Teruska. Bitó Sándor—Barna Mancika. Csikos Ferenc—Szalai Ilonka. Gomba Imre—Zódi Gizike, Csányi Sándor I.—Nacs Bözsike, Fábrián István—Szécsi Bözsike és Csányi Sándor II.—Bajgó Annuska. A zenét a olvasókör közkedvelt zenekara szolgáltatja Szarapka Imre közreműködésével. A bál iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak Novibecsen, hanem a környéken is.

★

Holnap tartják meg Csonoplyán a Piros bugyelláris előadását. A csonoplyai Gyöngyösbokréta ünnepség alkalmával — mint jelentették — az esőre fordult időjárás miatt nem tartották meg a Piros bugyelláris népszínmű szabadtéri előadását. Az előadást holnap szombat este tartják meg zárt helyiségben, mintegy ezer nézőt befogadó nagyteremben. A vasárnapra megváltott jegyek holnapra érvényesek.

«★»»»»

— **DEBELYÁCSAI HIREK.** A vasárnap megtartott községi képviselőtestületi gyűlésen a községi rendőrök fizetését 50 dinárral emelték. — A régi községháza épületében lévő ujjalakított magánlakásokat pórtárverésen adja bérbbe a község, mivel a szeptember 4-i árverésen nem jelent meg kellő számú érdeklődő.

— **Nyolcszáznyolc tanuló iratkozott be a szombori reálgimnáziumba.** A szombori reálgimnáziumban a beiratások befejeződtek. Összesen 808 tanuló iratkozott be és pedig 512 fiú és 296 leány. Az egyes osztályok között a tanulók így oszlanak meg: I. 191 (114 fiú, 57 leány), II. 157 (102,55), III. 137 (74, 63), IV. 118 (62, 56), V. 64 (44, 20), VI. 53 (37, 16), VII. 62 (47, 15) és VIII. 46 (32, 14). A múlt tanévben a rendes beiratási idő alatt 785 tanuló iratkozott be (457 fiú, 288 leány), de számuk az utólag beiratkozottakkal 828-ra emelkedett. Valószínű, hogy most is 40—50 tanuló fog még utólag beiratkozni.

— **Betörésselopás Bácskogradistén.** Gradistéről jelentik: Ilijasev Mára bácskogradistei tanítónő hosszabb ideig nem tartózkodott a lakásán. Tegnap hazatért és megdöbbenve vette észre, hogy távollétében ismeretlenek hatoltak be a lakásába, feltörték a szekrényeket és a bennük levő holmit, mintegy 1500 dinár értékben elrabolták. A rendőrség nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

KÖZGAZDASÁG

Az új magyar—jugoszláv gazdasági egyezmény sokkal nagyobb keretben fog létrejönni

A magyarországi bankok iparvállalatok és a gabonaexport érdekében fokozottabb érdeklődésre lehet számítani

Budapestről írják: A magyar—jugoszláv gazdasági egyezmény ez év végén lejár és az új szerződés megkötése céljából az illetékes külkereskedelmi bizottságok legkésőbb ez év október végén tanácskozásra ülnek össze. Az eddig kialakult előmunkálatok alapján minden valószínűség szerint

sokkal nagyobb keretben jön létre a megállapodás, mint a múltban.

A magyar pénzügyet és iparvállalatok erőteljesen érdeklődnek az új gazdasági megállapodás iránt, mert már most is nagy érdeklőségeik vannak a jugoszláviai vállalatoknál. A Hitelbank érdeklődött a Szlavóniai Fatermelőnél, így tehát a faimport fokozása eminens érdeke. A Kereskedelmi Bank jugoszláv bányavállalatokban érdeklődött, továbbá a Danica Vegyipari Rt.-nél, valamint a Jugoszláv Union Banknál. Jugoszláviai pénzügyetektől van érdeklősége a Pesti Hazai Takaréknak és a Leszámitoló Banknak. A jugoszláviai cukorgyárak közül a petrovgrádi cukorgyárnál érdeklődött a Leszámitoló Bank és a Georgia. A jugoszláv elektromosiparban érdeklősége van a Trósztnak, a vegyészeti iparban pedig a Chinoinnak.

Az új megállapodás tárgyalása alkalmával felvetődik majd

a magyar és jugoszláv gabonaexport közötti verseny kiküszöbölésének megoldási lehetősége is.

Valószínű, hogy a két ország hivatalos szervei most sem fognak ilyen irányban fix kötelezettséget vállalni, de támogatni fogják a két ország gabonakereskedelme között létrehozható ilyenirányú megállapodásokat. Ezenkívül fokozni fogják

a jugoszláv mezőgazdasági termékek magyarországi tranzitforgalmát.

Az új jugoszláv—magyar egyezmény iránt nagy érdeklődéssel viselkednek a Ganz Danubius-gyár is, amely már a múltban is több motorvonatot szállított a jugoszláv államvasutaknak. A jugoszláv államvasutak a múlt évben szállított hét darab egyenként három-négy tengelyű kocsi egységéből álló

motorvonattal nagyon meg volt elégedve.

A Ganz reméli, hogy a vállalattal kooperáló bródi vagongyárral együtt nagyobb szállításokat tud majd lebonyolítani. Mindenesetre, a magyar iparnak jut a vonatok gépészeti, erőátviteli és finom mechanikai munkái. A jugoszláv hajózást is erősen fejlesztik az utóbbi időben, úgyhogy ezen a téren is van bekapcsolódási lehetősége a magyar iparnak.

Október 1-től kezdve olcsóbb lesz a postai pénzküldés

Csökkentik a pénzesutalványok és csekbefizetések tarifáját

A postaügyi minisztérium 57.515 számú rendelete alapján 1938 október 1-én hatályukat veszítik az eddig érvényben levő pénzesutalvány és csekbefizetési tarifák és a következők lépnek életbe:

A pénzesutalvány új díjtétele:

50 dináron felül	1.50 dinár
50—100 dinár között	2.00 »
100—250 »	3.00 »
250—500 »	4.00 »
500—750 »	5.00 »
750—1000 »	6.00 »
1000—1500 »	7.00 »
1500—2000 »	8.00 »
2000—2500 »	9.00 »
2500—3000 »	9.50 »
3000—3500 »	10.00 »
3500—4000 »	10.50 »
4000—4500 »	11.00 »
4500—5000 »	11.50 »

A csekbefizetés új tarifája a következő lesz:

100 dinárig	0.50 dinár
100—250 dinár között	0.75 »
250—500 »	1.00 »
500—1000 »	1.50 »
1000—2500 »	2.00 »
2500—5000 »	2.50 »
5000—10000 »	3.00 »
10000—25000 »	4.00 »
25000—50000 »	5.00 »
50000—100000 »	6.00 »

Minden további 100.000 dinár vagy annak egy része után még egy dinárt kell fizetni.

—0—

□ **Horgoson is jelentkezik a száj- és körömfájás.** Horgost és környékét eddig sikerült mentesíteni a száj- és körömfájás elterjedése elől. Bukovecz Imre állatorvos fáradozása azonban mégis meddőnek bizonyult, mert a legutóbbi vizsgálatnál több beteg állatot talált. Jelentése alapján a hatóság azonnal betiltotta a tejtermékek piaci árusítását, egyben felhívja a közönség figyelmét, hogy beteg állat tejét büntetés terhe mellett tilos eladni. Az ilyen tejet meg kell semmisíteni.

□ **Rekord buzatermés Olaszországban.** Az olasz gabonaháború az idén is győzelmesen fejezték be. Eleinte attól féltek, hogy az idei aratás mögötte marad a tavalyinak és csak 70 millió mázsa termés vártak. Az aratás befejezése után beérkezett jelentések azonban a bizakodókat igazolták, mert a várt 70 millió mázsa helyett 80 millió mázsa buzatermés. A hivatalos termésjelentést szeptember 10-én teszi közzé az olasz kormány.

□ **Magyarország az elmúlt hónapban 50 vagon tojást szállított Angliába.** A magyarországi tojás-exportőrök egyesülete, amely egyedül szállíthat tojást külföldre, az elmúlt hónapban 50 vagon tojást szállított Angliába és 10 vagon Svájcba. Az egyesület most a tojás kivitel emelése érdekében folytat tárgyalásokat az illetékesekkel.

SPORT

A cserkészek segélyt kérnek a közoktatásügyi minisztériumtól

Befejeződött a kamenicai cserkészszázados

Az országos cserkészszervezet most tartotta évi közgyűlését a Rakovica kolostor közelében lévő cserkészszázadosban. A közgyűlésen megválasztották az új vezetőséget és fontos határozatot fogadtak el. A határozatban kérik az illetékes hatóságokat, hogy kísérik teljes megértéssel a cserkészek fontos nevelő munkáját és minden tekintetben támogassák. Kérik, hogy

a testnevelésügyi minisztériumban külön cserkészosztályt szervezzenek,

azonkívül a közoktatásügyi minisztériumtól külön segélyt kívánjanak és végül azt kérik, hogy az állami és bányászati költségvetésekben is segélyt biztosítsanak a cserkészegyesületek részére.

★

A háromnapos kamenicai cserkészszázados szerdán reggel fejeződött be. A táborozás ugyan nem volt olyan nagyarányú, mint ahogyan azt tervezték, azonban így is tanúságot tett arról, hogy

a noviszádi cserkészfiúk és lányok minden tekintetben kitűnően képzett cserkészek.

A noviszádi és kamenicai cserkészegyesület úgy tervezte, hogy

több bácskai város és község cserkészcsapatát is vendégül látja, azonban mivel ugyanebben az időben Bácskában is volt több cserkészszázados, a vidéki cserkészek nem jöttek. Így

a kamenicai táborozásban csak a noviszádi, kamenicai és beocsini cserkészek vettek részt.

Vasárnap és kedden igen sok noviszádi látogatta meg a kamenicai parkban elhelyezett, izlésesen berendezett cserkészszázados. A táborozás annak ellenére, hogy szinte állandóan rossz idő volt, kitűnően sikerült.

Kedden este a nagyközönség számára mulattató cserkészmutatványokat rendeztek, amelyeknek sok nézője akadt.

Futball-eredmények:

Debelyácsa: Szlávia SK (Kovacsica)—Sáprta SK 4:4 (4:2. II. osztályu bajnoki, bíró Petrovics, Pancsevó. Kedden délután bajnoki mérkőzés volt Debelyácsán, mely alkalommal a kovacsicai Szlávia jóképességű csapatával mérte össze erejét a helybeli Spárta futbalcsapata. Az első félidőben, mint azt az eredmény is mutatja, a Szlávia volt fölényben, a gólok azonban főként a Spárta kapusának hibájából estek. A második félidőben a hazai csapat rákapcsolt és sikerült is kiegyenlítenie, a mérkőzés sorsát eldöntő gólt a nagy igyekezet ellenére sem sikerült megszerezni egyik csapatnak sem, így a mérkőzés eldöntetlenül végződött. A két csapat bajnoki találkozása előtt a Kovacsicai SK és a Spárta B-csapata előmérkőzést játszott, amely gól nélkül eldöntetlenül végződött.

Rövid sport hírek

Bécsbe hívják a Hungáriát barátságos mérkőzésre. Az Admira lenne a budapesti kékfehérek ellenfele, a revánst rövidesen Budapesten játsznák.

Vasárnap Zágrebban Nenadovics vezeti a Gragyanszki—Lyublyana ligamérkőzést, Szkoplyében pedig Sztefanovics Vása lesz a bírója a Gragyanszki—BSK mérkőzésnek.

Lettország—Észtország 1:1 (0:0). A Balti kupa döntőmérkőzését játszották Tallinban. A kupát Észtország nyerte.

Záreg—Budapest válogatott futballmérkőzésről tárgyalnak. A mérkőzést szeptember 18-ra tervezik Zágrebban.

Nemzetközi evezősverseny lesz vasárnap Zágrebban. A versenyen indul a Pannónia nyolcas és a Hungária négyes csapata is.

Hollandia győzött a kerékpáros világbajnoki csapatversenyen. Második Svájc, harmadik Németország, negyedik Belgium, ötödik Olaszország, hatodik Franciaország.

Megtekinthetik a Ferencváros—Szlávia kupadöntőt a budapesti kirándulónak utasai. Mint ismeretes, holnap kirándulónak indul Noviszádról Budapestre ahol vasárnap a Ferencváros a prágai Szlávia csapatával játszik döntőmérkőzést a Középeurópa Kupáért. A verseny rendezősége száztrihünjegyvet tartott fenn a jugoszláviai különvonat utasainak, akik így már Kelebián megvásárolhatják a mérkőzésre szóló belépőjegyeket, ami nagy előnyt jelent, mert a K. K. döntő iránt szinte páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul.

A noviszádi alszövetség hírei. Az igazgatótanács határozata értelmében szeptember 11-től a főmérkőzéseket délután 4 órakor, az előmérkőzéseket fél 3 órakor kell kezdeni. — A noviszádi ifjúsági mérkőzése-

ket még nem sorsolták ki, de az első forduló a következő párosításban kerül eldöntésre vasárnap délelőtt a Trgovacski-pályán: 8 órakor Makka—NFK, 9 órakor Radnicski—Trgovacski, 10.30 órakor Textil—Rapid. A NAK-pályán vasárnap előmérkőzést az Isztra—NAK ifjúsági csapatok játszanak.

Jólsikerült kerékpárversenyt rendezett a sztáribecsei Gragyanszki. A sztáribecsei Gragyanszki sport klub ujonnan alakult kerékpárszakosztálya vasárnap délelőtt rendezte első nyilvános versenyét igen nagy érdeklődés mellett. A verseny győztese a következők: 20 kilométeres országúti verseny: 1. Sebestyén Pál, 2. Bata István, 3. Mészáros Péter; 10 kilométeres országúti verseny: 1. Kovács István, 2. Volkov Vaszily, 3. Takács Ferenc. 1000 méteres sprint: 1. Sebestyén Pál, 2. Mészáros Péter, 3. Nagy Mihály. 1000 méteres vígaszverseny: 1. Károlyi István, 2. Szlavics Miladin, 3. László Péter. 100 méteres lassusági verseny: 1. Mészáros Péter, 2. Volkov Vaszily.

KUGLI HIREK

— Díjazásos kugliverseny. A noviszádi Katolikus Olvasókör vasárnap kugliversenyt rendez saját pályáján a Dudarszka uccai székházában. A verseny délelőtt 10 órakor kezdődik. Befejezni lehet este 7 óráig. A tekezősport barátait szívesen látja a vezetőség.

BÁCSKOGRADISTÉN 7:0 ARÁNYBAN GYŐZÖTT A BAK A NOVIBECSEI ZVEZDA ELLEN

Hét csillagból áll a Göncöl-szekere. Hét gólt döfött Zvezdába a BAK bele. BAK-döféstől Zvezda-csillag lehulla. Az eredmény BAK javára hét nulla.

FANYAR TÓBIÁS

112. FEJEZET

A MINDEN OROSZOK CÁRJA

A teli palota pompásan berendezett szobája tálul élénk.

A falakat a legfinomabb perzsa szőnyegek borítják: Mindenfelé a legizlésesebb butorok foglalják el helyüket.

A szobában finoman kidolgozott íróasztal áll arany írókészlettel.

A cár dolgozó szobája.

Az ablakon az őszi nap sugarai törnek keresztül.

Az egyik ablak mellett két férfi ült és komolyan beszélgettek.

Az egyik férfi azután, aki a fiatalabb, az íróasztal mellé ült.

Szép nyulánk ember volt, körülbelül 35 éves lehetett és a Semenov-gránátosok aransujtásos egyenruháját viselte, mellén pedig egy gyémántokkal kirakott csillag tündökölt.

Szeme egy előtte fekvő íráson pihent és nem arra tekintett, akivel beszélt.

Az íróasztalnál ülő fiatal férfi a cár volt.

A másik férfi, aki már reggel 8 óra óta nála időzött, egy idősebb ember volt.

Őszbevegyülő szakáll borította arcát és a legnagyobb tisztelet hangján beszélt az uralkodóval.

E férfi gróf Pratsinszky rendőrnagy volt, Pahlen gróf utóda.

— Minden jól van, kedves gróf, de ezek nem fontos dolgok — szakította félbe Sándor cár a beszédet, amidőn az egy gaztetről, egy mérenyletről beszélt — és nem is a miniszter dolga, hogy ilyen gaz-

tettekkel foglalkozzék.

— Felső, ne felejtse el, hogy nincs még betöltve a rendőrkapitányi állás — felelé a miniszter.

— No és ön végzi annak a dolgait is?

— Kénytelen vagyok, felség!

— Hát egy sincs a hivatalnokok között, aki ezt az állást betölthetné? Gróf, nem óhajtom ezt az állást továbbra is betöltetlenül hagyni! Akarom, hogy mielőbb a rendőrkapitány kineveztesse!

— Bocsanat, felség, — felelé a miniszter — de nem merem hivatalnokaim közül senkivel sem ezt az állást betölteni!

— Ez szomorú dolog! Hogy van ez, mi az oka ennek?

— Mert a hivatalnokok eddig csak gépek voltak! Ha tehát most valamelyikét ily magas állásba emelem s előkelő személyé lenne, ez veszélyes lehetne!

— Igaza van — felelé a cár — de ha nem tévedek, Karsinszky gróf Varsóból egy embert küldött hozzánk, akinek a legjobb ajánló levelet adta.

— Felsőgróf arról a külföldiről beszél?

— Igen!

— Gersot Mariusnak hívják és

171

francia — felelé a miniszter.

— Igen!

— És felséged éppen azért, mert idegen, vonakodott eddig kinevezését aláírni.

— Ugy van — felelé a cár — de nem marad más hátra, mint a franciát kinevezni. Igaz, hogy bölcsője francia földön ringott, de azért még jó orosz válhatik belőle! Különben is megbízom önt gróf, hogy tartsa szemmel, vajjon vannak-e képességei e férfunak!

A miniszter arcán mosoly húzódott keresztül.

— Felső én szemmel tartottam és mondhatom, hogy nagy képességű ember! Sőt mondhatom, hogy sokra képes ez az ember!

— Ah, értem önt, gróf! Ön azt gondolja, hogy veszélyes is lehet!

— Mindenesetre — felelé a miniszter — mert az állás révén, amelyet ő Karsinszky gróf mellett betölt, sok dologról értesült, amit mások nem tudnak! Ő volt a kormányzó legbizalmasabb titkára!

— Nem baj! Karsinszky csak olyan embert fog nekünk ajánlani, aki feltétlenül megbízható s Karsinszky gróf ajánlata nekem elegendő.

— Ahogy felséged parancsolja!

— Kérem hát akkor még ma kinevezzük ezt a Gersot Marius Péter rendőrkapitányát!

Ezzel a cár feljegyzéseket csinált, majd pedig így szólt a miniszterhez:

— Mi van még?

A gróf írásai között kutatott.

— Itt van még Poniatovszky ügye, mely elintézésre vár — szólt a miniszter vonakodóan.

A cár a név hallatára összehúzta szemöldökét.

— Tudom — felelé a cár — Turbetzkó kényszerít elhatározásra.

Megígértem neki, hogy megvizsgálom az ügyet, hogy tulajdonképpen mit követett el ez a lengyel gróf, de... Nos beszéljen gróf, utána járt a dolognak?

— Poniatovszky herceget — kezdé a miniszter — körülbelül 1 évvel ezelőtt a felség parancsára letartóztatták. Ezt a parancsot őfelsége Karsinszky gróf kívánságára adta ki, mert a gróf azt állította, hogy Poniatovszky herceg a lengyel függetlenségét párt vezetője.

— No és így is áll az ügy? — kérde a cár.

— A vizsgálat amelyet felség parancsára foganatosítottam, azt bizonyítja, hogy Karsinszky gróf állításai teljesen alaptalanok.

Sándor cár e kijelentés hallatára felütötte fejét.

— Mi az — hazugságot mondtak volna nekem?

— Talán rosszul informálták Karsinszky gróft is — igyekezett a miniszter csillapítani a cárt.

(Folytatjuk)

Ma nyílik meg a szombori állatpiac. Szomborban és a környező falvakban már megszűnt a száj és körmfájás, ezért Sztokov Radivoj városelnök szerdán Noviszádon eljárt a bánság földmívelési osztályánál és kérte, oldják fel Szombort a zárlat alól. A bánság a beérkezett jelentések alapján megállapította, hogy Szomborban tényleg megszűnt az állatjárvány, ezért a pénteki nappal feloldotta Szombort a zárlat alól, így hosszú hónapok után ma tartják meg az első állatpiacot Szomborban.

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, noviszádi, szombori és Középbácskai 152, felsőbácskai 154-156, tiszai uszály I. 160, tiszai uszály II. 159, bácskai és bánáti, dunai uszályon 157, bégai uszály 158, tiszai csatorna uszály 157, felsőbánáti 154, délbánáti 152, szerémi, Duna 153, szerémi, Száva 150, szerémi 149-151, szlavóniai 151-153. Rózsa, bácskai 72 kgos 2 százalékos 144-146. — Arpa, bácskai és szerémi 64-65 kgos 142.50-147.50. Zab, 125-127.50. Tengeri, bácskai 133-135, bánáti 129-131, bánáti, vrsaci paritásban 130-132, indiai paritásban 133-135. Buzalisz, bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 255-265, kettes 235-245, ötös 215-225, hatos 195-205, hetes 165-175, hét és feles 125-130, nyolcas 110-115. Szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 250-260, kettes 230-240, ötös 210-220, hatos 190-200, hetes 160-170, hét és feles 125-130, nyolcas 110-115. Buzakorpa, jutászkókban, bácskai 95-97.50, szerémi és bánáti 92.50-95. Fehérbab, bácskai és szerémi 2 százalékos, zsák nélkül 300-310. Sertészsír, 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1325-1350. — Irányzat: tengeri szilárd. Forgalom változatlan.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Zab, bácskai vasut 120-122, szerémi és szlavóniai 118-120. Arpa, bácskai 63-64 kgos 140-145, szerémi 63-64 kgos 140-145. Tengeri, bácskai vasut prompt 129-131, szerémi vasut prompt 129-131. Buzalisz, nullás gg és g 255-265, kettes 235-245, ötös 215-225, hatos 195-205, hetes 165-175, nyolcas 110-115. Korpa, prompt, bácskai 95-97.50, szerémi 92.50-95. Sertészsír, új nagyhorodókban 13.75-14.75, új közhordókban 13.75-14.75, új kishordókban 13.75-14.75, kannában bruttó nettóért 12.50-13.50. Füstölt szalonna 14-15, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 13-14. Irányzat: változatlan. Forgalom: 45 vagon. — A szombori fősze u. liztipusait 50 dinár illeték lefizetése ellenében a fősze titkárnál lehet megkapni. Vidékiek még 20 dinár postaköltséget is küldjenek be.

SZABÁSZATI TANFOLYAM

ZORA SELAKOVIC BEOGRAD KRALJA MILANA UL. 5. III.

Uj szabászati kurzus nyílik melyen bárki könnyen megtanulhatja a szabászat és a varrás művészetét.
I. Két év alatt teljesen elsajátíthatja ezt a mesterséget.
II. Tökéletesítés 1 év esetleg 6 hónap.
III. Házi varrás 6 hónap alatt elsajátítható
IV. Előkészítés a mestervizsgára.
Mivel nem mindenki látogathatja ezt a kurzust, azok részére rendelkezésre áll Zora Selaković féle tankönyv (Udžbenik) melyből mindenki könnyen megtanulhatja a varrást.
Kérjen felvilágosítást a fenti címtől.

Függönyök Szőnyegek bútorszövegek

KRALJA ALBERTA 2., az »Uránia« mozival szemben.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETUS 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

ALLAST KERES

Könyvelő, szerb, német, magyar levezető, az összes irodai teendőkben járatos tisztviselő szerény igényekkel állást keres. Szíves megkeresések »Szerény« jellegre a kiadóba köretnek. 5632

ELADÓ

Olesón eladók gobelinek, perzsa, smyrna szőnyegek, varrógép, ezüst, kaucs, fehérneműk, kötött kosztümök. Trendović, Njegoševa 2/I. balra (Vasemberház). 5622

Eladó kb. 1/2 hold szép szőlő termése. Érdeklődni: Kotorska u. 56. Darányi telep. 5646

Vaskapu 30 fm. drótszövet kerítéssel, masszív oszlopokkal 1600 dinárért eladó. Fehér, Tolstojeva 61. 5645

Szép fajtisza spitzkutya jutányos áron eladó. Noviszád, Vojvode Suplička 11. 5631

KERESLET

Molnársegéd, nőtlen, azonnali belépésre kerestetik. Aki a vámörlesben teljesen jártas, küldje be ajánlatát: Kirchner L. Motorni Mlin, Tovariševo címre. 5612

Szijgyártó segédet keresek azonnali belépésre. Huszár István, Sztáribecsej. 5644

KÜLÖNFÉLE

Elveszett hétfőn délután egy fekete retikül fényképekkel. A becsületes megtaláló adja le Aleksza Santicsa 117 szám alatt.

»Pyram« a legjobb cipőkrém. Ezt kérje mindenütt. Üres dobozát a kereskedő fél dinárért visszaváltja. 4801

DR. FILIPON CREME

a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ara helyben 12.—, vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuehler, Vrsac. 2474

»FLORODOR« ujszerű arcápoló. Eltünteti ráncokat, szeplőket, üdévét teszi az arcöbrt. Főlerakat »Vegetabilia« Noviszád, kapható minden szaküzletben. 5124

Antikvár tankönyveket középiskolák részére legjutányosabban vesz, elad, becserél: Menahem Papo A. D. Noviszád, Kralja Alekszandra 13. 5244

MŰTÉTEL KIEGYENESITIK A JAPÁN KATONÁK SZEMÉT, HOGY JOBBAN TUDJANAK CÉLOZNI

A ferde szemén műtét tán segíthet, Nem lesz egyenes a ferde tekintet, S mit sanda szemmel önzés ferdén kezdett, Csak ferde marad az, a háborus helyzet.

FANYAR TÓBIÁS

Félárú utazás Budapestre és vissza

AZ ÖSSZES JUGOSZLÁV ÉS MAGYAR VASUTAKON!

Előzetes magyar vizum nem szükséges. A vizum Budapesten ingyenesen (2.50 P. kezelési díj ellenében) adatik meg.

Őszi Vásár (Lakberendezési Kiállítás) 1938. szeptember 1-től 12-ig.

Kedvezményes beutazás: 1938. augusztus 24-től szeptember 11-ig.

Kedvezményes visszautazás: 1938. szeptember 1-től szeptember 17-ig.

A vizum két havi budapesti tartózkodásra jogosít.

Az utazáshoz jugoszláv utlevél kell.

A jugoszláv vasutakon az induló állomástól a magyar határig a teljes áru menetjegyet kell megváltani. Ezt meg kell őrizni, mert az ingyenes visszautazásra jogosít.

A vizum és vasúti igazolványokat Budapesten az Őszi Vásáron (Városligetben) le kell bélyegeztetni.

A vizum és utazási igazolvány ára 60 dinár.

Ily igazolványokat a Putnik, a Fruska Gora Turisztikai Egyesület, a Waggon Lits utazási irodák Jugoszláviában levő összes fiókjainál, Murska Subotán a Prekmurska Bankánál, Doljna Lendaván Ernest Balkányi urnál, Apatinban Apatinska Banka i Stedionicanál, nemkülönbén a zágrábi magyar konzulátusnál, a beográdi magyar utlevélhivatalnál, a Külkereskedelmi Hivatal kirendeltségénél és a Magyar Kereskedelmi Képviselet Utazási Osztályánál (Jaksiceva 2.) lehet beszerezni.

Az arcöbrt nem preparálni, hanem rendszeresen ápolni kell. Daruvári krém a legjobb arcápoló. Háromsarkos nagy doboz 15 din., feles doboz 7.50 dinár. Kapható szaküzletekben.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50

Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Felelős kiadó: Andreo Dezső

A kiadóhivatali (első) vezetője: Blazsek Ferenc

Pretpiata — Előfizetés:

Egy óra 28.— dinár

(kihordó útján 30 din.)

Három óra 80.— dinár

(kihordó útján 86 din.)

Félévre 160.— dinár

(kihordó útján 172 din.)

Izlazi svakodneвно - Megjelenik naponta

Post. čkovni račun — Postacsekkszámia:

Zagreb, 46.692

37 KOLO KOLO 1/4 I 37

APRABNA KACHA AVTPHIA DRZAVNA KLASNA LUTRHA № 050281

Állami osztálysorsjegyek 37-ik játéka

I. oszt. húzása október 12-én

1/1 din. 200, 1/2 din. 100, 1/4 din. 50

Sorsjegyek nagy választékban, pontos és diszkrét kiszolgálás a főeljárásfőnál:

M. K. LEPEDAT, Szubotica